

STRESZCZENIE

Celem niniejszej rozprawy jest zbadanie roli feministycznych czasopism literackich i ich redaktorek jako katalizatorów zmian w kanadyjskim polu literacko-kulturowym od lat siedemdziesiątych do lat dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku. Specyfika badania wymaga szerszej analizy kontekstów społeczno-kulturowych i politycznych, które warunkowały procesy twórczości kulturowej w Kanadzie, a w szczególności produkcję i redakcję czasopism literackich będących istotną częścią feministycznej działalności wydawniczej spoza głównego nurtu. W związku z tym, analiza skupia się także na zależnościach i sieciach powiązań między redaktorkami, czasopismami, czytelnikami, autorami, wydawcami i polityką kulturową państwa. Czasopisma wybrane do analizy – *Room of One's Own* (1975-), *Fireweed* (1978-2002), *CV2* (1975-), *Tessera* (1984-2005) i *(f.)Lip* (1987-1990) – reprezentują niezbadane jak dotąd zjawisko w historii kanadyjskiego czasopiśmiennictwa literackiego, określane w języku angielskim jako „women's literary magazine culture” (Irvine 2016). Główne zagadnienia poruszone w niniejszej rozprawie związane są z naturą sprawczości redaktorek i publikowanych przez nie czasopism, stopniem zakorzenienia feministycznej działalności czasopiśmienniczej w zmieniających się realiach społeczno-politycznych i kulturowych, a także z ideologicznymi i praktycznymi aspektami produkcji i redakcji czasopism w Kanadzie w okresie zdominowanym przez dyskurs problematyzujący kwestie równości, płci, seksualności/orientacji seksualnej, rasy i polityki tożsamościowej.

Główną oś metodologiczną pracy stanowi założenie kluczowe dla studiów nad czasopismami, tj. postrzeganie czasopisma jako „autonomicznego przedmiotu badań” (Latham and Scholes 2006). Dysertacja czerpie również z narzędzi metodologicznych wypracowanych w ramach nowo rozwijającej się dziedziny badań nad czasopismami feministycznymi – tzw. *feminist periodical studies* (Beins 2017; Groeneveld 2016; Jordan 2019) – a także nawiązuje do i rozwija teorię oraz praktykę badań nad działalnością redaktorską i jej wpływem na rozwój literatury i kultury kanadyjskiej (Irvine and Kamboureli 2016). Istotną część pracy stanowi analiza dokumentów archiwalnych, w tym nieopublikowanej, prywatnej korespondencji, co pozwala uwypuklić niewidoczne aspekty pracy redaktorskiej w kontekście feministycznej działalności wydawniczej.

W czterech tematycznie powiązanych rozdziałach, praca ukazuje wielowymiarowość sprawczości redaktorek i feministycznych czasopism literackich w czasach kluczowych dla rozwoju pisarstwa kobiecego i feminizmu. Ponadto rozprawa

uwidacznia niebagatelną rolę redaktorek w formowaniu kanadyjskiego pola literacko-kulturowego, jak i legitymizacji różnorodności kobiecych perspektyw i doświadczeń. Holistyczna analiza ewolucji, rozwoju i funkcjonowania wybranych czasopism ukazuje znaczące zakorzenienie czasopiśmiennictwa feministycznego w realiach społeczno-politycznych i kulturowych, a także przybliża specyfikę feministycznej działalności wydawniczej i redaktorskiej opartej na współpracy, wspólnotowości i solidarności.